

Rotterdam, 9 januari 2023

Gebouwen verspillen voor miljoen huishoudens aan energie

De afgelopen weken was het vaak in het nieuws; de Energielabelverplichting voor kantoren. Per 1 jan 2023 zijn eigenaren van kantoorgebouwen bij wet verplicht om minstens Energielabel C te hebben. Echter in het meeste nieuws wordt voorbijgegaan aan de ‘Informatieplicht inzake energiebesparende maatregelen’. Een maatregel, in een wet, die we al hebben sinds 2019. Hier doen nog veel minder dan de helft van de gebouwen aan, namelijk slechts 8%! Die wet zegt dat grootverbruikers verplicht zijn alle energiebesparende maatregelen uit te voeren die je binnen 5 jaar kan terugverdienen. Belangrijk is dat er veel meer winst te halen is bij het voldoen aan de Energiebespaarplicht dan de Label C verplichting. De gemiste kans van de afgelopen weken is dat er een focus is op de energielabel C verplichting, terwijl juist ook de Informatieplicht Energiebesparing onder de aandacht (van handhaving) gebracht dient te worden. Daar is de grootste impact aldus de Gideonstribes.

Nu energie vanwege geopolitieke spanningen schaars is en de overheid tientallen miljarden (belastinggeld) besteedt om de hoge prijzen te compenseren en energiearmoede te voorkomen, is handhaving van energiewetgeving nog noodzakelijker vindt de Gideonstribes. “Bedrijven kunnen maar liefst 1 miljard kuub aardgas (evenveel als 833.000 huishoudens) en 5 miljard kWh elektriciteit (evenveel als 1.785.000 huishoudens) besparen door maatregelen uit te voeren die ze binnen 5 jaar terugverdienen.” aldus Petran van Heel, woordvoerder bij Gideon.

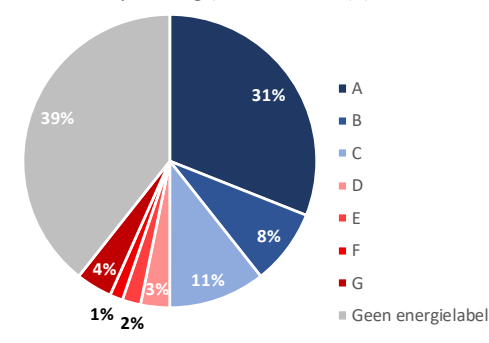
In Nederland is de gebouwde omgeving goed voor 34%^[1] van het energieverbruik. Daarmee is de gebouwde omgeving de grootste gebruiker. Juist omdat dit aandeel zo groot is, zijn er diverse wetten om het energieverbruik te beperken.

Het Energielabel: Slechts 50% kantoorgebouwen beschikt over geldig Energielabel

Per 1 januari 2023 moeten kantoren minimaal een energielabel C hebben geregistreerd. Dit is opgenomen in het Bouwbesluit en bekend sinds 2018. Voldoet het gebouw niet aan de eisen van het Bouwbesluit, dan heeft het gebouw geen vergunningsgrond en mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor worden gebruikt!

In Nederland zijn er naar schatting van RVO 65.000 kantoren die vallen onder de label C-verplichting. Eind 2022 heeft volgens het Kadaster 50% van dit aantal kantoren energielabel C of beter. Daarnaast heeft 11% van de kantoren een label D of slechter. Voor 39% is nog geen energielabel geregistreerd. Daarmee voldoet de helft van de kantoren nog niet aan de label C-verplichting.

Figuur 1: Mate waarin bedrijven voldoen aan de labelverplichting (oktober 2022) (BRON: Kadaster)



Dat zo weinig kantoren voldoen is vreemd. Temeer omdat kleine investeringen vaak al toereikend zijn om tot C-label te komen, zo blijkt ook uit het Kantorenmarkt rapport van NVM (2022). Bovendien zijn de mogelijke besparingen substantieel. Uit onderzoek van Taskforce Label A blijkt dat een kantoor met een label G gemiddeld meer dan 4 keer zo veel gas verbruikt als voor een gebouw met een A-label. Het verwarmen van alle bedrijfs- en overheidsgebouwen in heel Nederland kost ca. 1,5 miljard m³ gas per jaar (naast o.a. stadverwarming). Door alle gebouwen op een A-label te brengen is hierop een besparing van 50% te realiseren. Dat is evenveel als 625.000 huishoudens per jaar verbruiken.

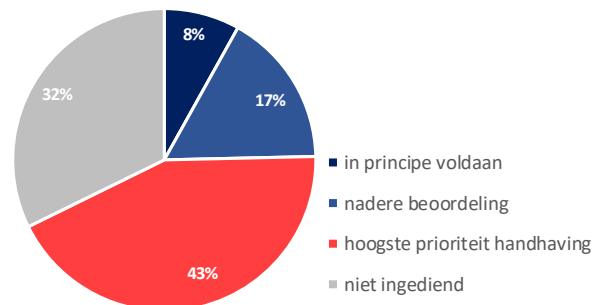
De Informatieplicht: Slechts 8% gebouwen voldoet aan Informatieplicht Energiebesparing

Hoewel de afgelopen weken wel veel aandacht ging naar de Label C verplichting, hoor je bijna niemand over de Energiebesparingsplicht. Terwijl deze verplichting al 3,5 jaar geldt (sinds 1 juli 2019). Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen namelijk om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder uit te voeren (Bron RVO). Dit is de Energiebesparingsplicht. Deze geldt voor bedrijven en instellingen (Wet milieubeheer-inrichtingen) die per jaar vanaf 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgas of een equivalent daarvan verbruiken. Naar schatting betreft dit in totaal 90.000 gebouwen.

Juist bij de Energiebesparingsplicht valt veel winst te behalen voor mens, milieu en portemonnee. Op het niet voldoen aan deze wet/Algemene Maatregel van Bestuur staat een dwangsom die begint bij 10% van de energierekening, en die kan oplopen tot 2.500 euro per week.

In juli 2022 heeft tweederde van de organisaties de verplichte informatie aangeleverd en slechts 8% voldeed aan de Energiebesparingsplicht. Gezien het feit dat maar 8% ruim 3,5 jaar na invoering voldoet aan de informatieplicht kunnen we stellen dat er hier nogal wat schort aan toezicht en handhaving. En dat terwijl organisaties maar liefst 1 miljard kuub aardgas (evenveel als 833.000 huishoudens) en 5 miljard kWh elektriciteit (evenveel als 1.785.000 huishoudens) kunnen besparen door maatregelen uit te voeren die ze binnen 5 jaar terugverdienen. Zo berekende Common Futures in opdracht van de NVDE. Hiermee kunnen we de CO₂ uitstoot met 4 Mton reduceren.

Figuur 2: Mate waarin organisaties voldoen aan Energiebesparingsplicht (1 juli 2022)
(BRON: Ministerie [EZK](#), eigen bewerking)



Via deze [link](#) is zien hoe het per provincie en zelfs per gemeente er voor staat met de Energiebesparingsplicht.

Gideon doet

De wetgevingen omtrent Energielabel C en Energiebesparingsplicht zijn er natuurlijk niet voor niets gekomen. Ook heeft het opstellen en aannemen van deze wetgeving veel tijd, energie en geld gekost. Het is schrijnend te zien dat de wetgeving niet wordt nageleefd en dat er niet wordt gehandhaafd. Zeker in een tijd waarin energie schaars is en de overheid miljarden besteed aan voorkomen van oplopende energie armoede. Om op deze 'overtredingen' aandacht te vestigen, en bij te dragen aan een oplossing, voert Gideon actie om bedrijven te helpen en te stimuleren haar verantwoordelijkheden te nemen en vraagt de overheid (pro-actief) te handelen.

Het is een gemiste kans als de handhaving van de Energielabel C verplichting en de Informatieplicht Energiebesparing niet worden gecombineerd. Enerzijds voor de efficiënte inzet van handhavers en anderzijds om bedrijven in één keer het goede te laten doen en niet twee keer te belasten.

“De Energielabel C verplichting die sinds januari 2023 geldt is hét moment voor gemeenten om aandacht te besteden aan energiebesparing bij utiliteitsgebouwen en de gevolgen van niet voldoen aan wet- en regelgeving. Voor bedrijven is het een extra prikkel om in actie te komen. Niet alleen om te voldoen aan wet- en regelgeving of vanwege je eigen rendement, maar juist ook om zelf iets te doen aan de energie schaarste en de oplopende energie armoede. Huurders, gebruikers, eigenaren, geen van hen wil met sociaal vastgoed geconfronteerd worden.

Organisaties doen er daarbij slim aan om niet alleen naar de Energielabel C verplichting van nu te kijken, maar direct ook te zorgen dat ze voldoen aan de Informatieplicht Energiebesparing. En als je dan toch bezig bent, zorg dan dat je gebouw toekomstbestendig wordt. Maak en plan hoe je met jouw gebouw komt tot minimaal Energielabel A! Je hebt zomaar kans dat dat eerder verplicht wordt dan je denkt...’ aldus Petran van Heel, woordvoerder van Gideon.

“De Informatieplicht Energiebesparing dient meegenomen te zijn in de plannen van gemeenten voor handhaving van de labelverplichting.”



Gideon

www.allekantorenlabelc.nl

Gideon helpt

Omdat we bij Gideon geloven dat verandering ook van onderop komt zijn er brieven beschikbaar die medewerkers aan hun werkgever kunnen sturen om kenbaar te maken dat ze het belangrijk vinden dat ze als organisatie in een kantoor werken dat aan duurzame wetgeving voldoet. Ook zijn er brieven die huurders aan hun verhuurder kunnen versturen. Daarnaast kunnen mensen de gemeente aanspreken op haar plannen voor handhaving.

Eigenaren van gebouwen helpen we zoveel mogelijk op weg. Op www.allekantorenlabelc.nl staan praktische tips en meer informatie over de wetgeving. Ook is er een document te vinden met wat Gideon vindt dat de Rijksoverheid zou moeten doen.

Over Gideon

Gideon is een beweging van duizenden professionals uit de bouw- en vastgoedsector die op constructieve manieren binnen de sector wil bijdragen aan het versneld realiseren van klimaatdoelen.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie en beeldmateriaal kunt u contact opnemen met de woordvoerder van deze actie: Petran van Heel, 06-53805828 – mail@gideonstribes.nl

Online zijn diverse grafieken die inzicht geven in onder meer het energieverbruik in de utiliteitsbouw (zie: <http://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard>)

<https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/energieverbruik>